

„Jak pomóc dziecku sprostać wymaganiom w nauce i dogonić rówieśników? ”

Streszczenie

W artykule zostały omówione wybrane zagadnienia z obszaru dysleksji. Podano jej krótką charakterystykę i najczęściej spotykane objawy. Wymieniono jeden z powodów powstawania dysleksji. Poruszono problem zbyt późnego diagnozowania dysleksji w Polsce, w stosunku do momentu, w którym należy rozpocząć terapię i zminimalizować jego ślady w osobowości dziecka.

Dysleksja to zjawisko, które znamy nie od dzisiaj. Najczęściej kojarzy nam się z trudnościami w czytaniu, pisaniu, ale nie tylko. Dziecko z dysleksją ma również problemy z opowiadaniem, słuchaniem tekstów, rozumieniem wypowiedzi nauczyciela, organizacją czasową, organizacją swoich działań, np. nie radzi sobie z porządkowaniem, ciągle ma bałagan wokół siebie, zapomina, gubi rzeczy. Dziecku takiemu może też towarzyszyć trudność w grach sportowych, nauce jazdy na rowerze, na nartach itp. We współczesnej szkole takie dzieci spotyka się coraz częściej.

Obecnie dysleksję zaczęto określać już mianem choroby cywilizacyjnej. Mogą powodować ją uszkodzenia w mózgu, między innymi związane z niedotlenieniem, uszkodzeniami okołoporodowymi, działaniem toksyn w trakcie trwania ciąży, ale nie tylko. Jedną z przyczyn zwiększania się ilości dzieci z problemami dyslektycznymi jest udostępnianie dziecku zbyt długiego i częstego kontaktu z nowymi technologiami.

Udowodniono bowiem, że wczesne i nadmierne korzystanie z telewizji, komputera, telefonów komórkowych (gier) powoduje strukturalne zmiany w mózgu, grożące m.in. dysleksją. Stąd trudności w nauce czytania, pisania, trudności z koncentracją uwagi, nadaktywność w szkole, problemy ze snem.

Dysleksja w Polsce jest diagnozowana u ucznia w klasie czwartej, piątej. To zbyt późno, aby wtedy zacząć działać z dzieckiem dyslektycznym. Często wady te są już utrwalone. Dysfunkcje dyslektyczne u dziecka powinno się diagnozować wcześniej i podejmować stosowne działania.

Dysleksja nie zaczyna się w przedszkolu czy w szkole i kończy wraz ukończeniem nauki. Jak każda dysfunkcja neurobiologiczna często towarzyszy człowiekowi przez całe życie, pozostawiając ślady w jego osobowości i funkcjonowaniu.

W terapii dysleksji dużą rolę odgrywa nauczyciel, poprzez korygowanie i kompensowanie zaburzeń funkcji poznawczych, których sprawność jest potrzebna do opanowania czytania i pisania.

Przy prowadzeniu zajęć z dzieckiem dyslektycznym należy kierować się ogólnymi zasadami dydaktyki, uwzględniając specyfikę zaburzonych funkcji parcjalnych. Są to:

- zasada korekcji zaburzeń,
- zasada kompensacji zaburzeń,

- zasada stopniowania trudności,
- zasada systematyczności,
- zasada indywidualizacji potrzeb dziecka,
- zasada atrakcyjności,
- zasada ciągłego oddziaływania psychoterapeutycznego.

Prawidłowy przebieg terapii uzależniony jest od jej systematyczności w czasie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych. Ważne jest, aby w terapię dziecka zaangażowali się jego rodzice. To oni najlepiej znają swoje dziecko i najwcześniej są w stanie zauważyć nieprawidłowości, problemy z czytaniem i pisaniem.

Z obserwacji, jednak wynika, że często rodzice nie rozumieją istoty trudności, z którymi borykają się ich dzieci. Przyjmują postawy karcące wobec dziecka, krzyczą lub demonstrują uczucia zawodu i rozczarowania. Za główny cel działań w tym obszarze należy przyjąć zmianę negatywnych postaw rodziców wobec własnego dziecka i przekonanie ich o konieczności systematycznych ćwiczeń z dzieckiem.

W kontaktach nauczyciela z rodzicami konieczne jest omówienie przyczyn trudności dziecka, udzieleniu konkretnych i szczegółowych wskazówek z podaniem przykładowych ćwiczeń jakie należy prowadzić w domu, w atmosferze spokoju i akceptacji dziecka.

Tylko trafna diagnoza i dobra terapia nauczycieli i rodziców mogą zminimalizować objawy tak, aby uczeń mógł sprostać wymaganiom szkoły i dogonić rówieśników.

Literatura:

Bogdanowicz M., Kisiel, Przasnyska, *Metoda Weroniki Sherbone w terapii i wspomaganie rozwoju dziecka*, WSiP, Warszawa 1994

Borkowska A., R., Domańska Ł. *Neuropsychologia kliniczna dziecka*

Magnulska J., Koźmińska A. *Krótką instrukcją do stosowania pomocy terapeutycznej dla dzieci nerwicowych i dyslektycznych*, PTHP, Warszawa 1973

Pilecka M., Majewicz P., Zawadzki A. *Jak wspomagać psychospołeczny rozwój dzieci....*, Kraków 1999

Sherbone W., *Ruch rozwijający dla dzieci*, PWN, Warszawa 1997

Opracowała: Ewa Rotyńska